

TEMATICKÉ OKRUHY K BAKALÁŘSKÉ STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠCE

A. Dějiny evropského a světového umění

1. Ideál figury a typologie uměleckých forem v antice: odkaz antiky
2. Raně křesťanské umění (3.–6. st.)
3. Raně středověké umění: umění Byzance (6.–9. st.)
4. Předrománské a románské umění a vzestup řádové architektury (9.–12. st.)
5. Raná a vrcholná gotika: evropská katedrální centra 12.–13. století
6. Gotické umění od poloviny 13. do počátku 15. století v západní Evropě a internacionální sloh
7. Středověké umění v Itálii
8. Gotické umění od poloviny 13. do počátku 15. století ve střední Evropě: středoevropská centra internacionálního slohu
9. Architektura a sochařství 15. století ve střední Evropě
10. Malířství 15. století v Nizozemí a Německu: realistické a expresivní tendence
11. Počátky renesance a umění 15. století v Itálii a Záalpí
12. Vrcholně renesanční malířství a sochařství v Itálii: Řím a další umělecká centra
13. Renesance v Záalpí: Německo, Nizozemí, Francie, Anglie
14. Renesanční architektura v Itálii: osobnosti, formy, typologie
15. Manýrismus: styl a jeho podoby v Itálii a jiných evropských centrech
16. Barokní umění v 17. století v Itálii
17. Umění a architektura ve Francii v době vlády Ludvíka XIV.
18. Umění v severním a jižním Nizozemí v období tzv. Zlatého věku 17. století: kontexty, centra, žánry
19. Barokní umění v Německu, Anglii a Španělsku
20. Pozdní baroko a klasicismus v Evropě: osvícenství a proměny vkusu
21. Malířství a sochařství první poloviny 19. století, revoluční rok 1848 a formování moderní společnosti
22. Architektura 19. století: historismy a pokusy o nalezení nového stylu
23. Malířství a sochařství druhé poloviny 19. století: formování národních států, otázka reprezentace
24. Umění přelomu 19. a 20. století: od realismu k impresionismu
25. Zlom ve vizualitě moderního umění na počátku 20. století: moderna v evropské kultuře
26. Revize pojetí moderního umění: evropská meziválečná avantgarda, mezi individualismem a ideologií

- 27. Hlavní tendence světové architektury v první polovině 20. století: od dekoru k funkci
- 28. Umění v době války, ideologií a totality: předválečná eskalace a poválečná revize
- 29. Umění po roce 1945 v Evropě a severní Americe: podmínky produkce a distribuce, kritické přístupy ad. v období studené války, postmoderny a transformace
- 30. Architektura druhé poloviny 20. století a fenomén globalizace

B. Dějiny umění v Čechách a na Moravě

- 31. Románská architektura v letech 1000–1250 v českých zemích
- 32. Románské sochařství a malířství v letech 1000–1250 v českých zemích
- 33. Gotická architektura, sochařství, nástěnné a knižní malířství v letech 1230–1310 v českých zemích
- 34. Architektura lucemburské doby v českých zemích
- 35. Sochařství a malířství lucemburské doby v českých zemích
- 36. Pozdně gotické umění a architektura v českých zemích
- 37. Renesanční architektura v českých zemích
- 38. Renesanční malířství a sochařství v českých zemích
- 39. Manýrismus a umění na dvoře Rudolfa II.
- 40. Barokní architektura v českých zemích
- 41. Barokní malířství v českých zemích
- 42. Barokní sochařství v českých zemích
- 43. Architektura 19. století v českých zemích
- 44. Malířství 19. století v českých zemích
- 45. Sochařství 19. století v českých zemích
- 46. Moderní umění a architektura v českých zemích v letech 1900–1918
- 47. Architektura v letech 1918–1945 v českých zemích
- 48. Umění v letech 1918–1945
- 49. Architektura od roku 1945 do současnosti v českých zemích
- 50. Umění v českých zemích od roku 1945 do současnosti

C. Historiografie dějin umění

- 51. Reflexe umění v antice: biografie, rétorika, cestopisy, (architektonická) teorie ad.
- 52. Středověk a jeho vztah k umění: tradice ekfrasis, nábožensko-kultovní kontext, receptáře a vzorníky ad.
- 53. Principy nového pojetí umění v renesanci: Ghiberti, Alberti, umělecká a architektonická teorie ad.

- 54. Giorgio Vasari, koncepce dějin umění: biograficko-uměleckohistorické pojetí – tradice a další příklady
- 55. Reflexe umění v baroku: akademie, umělecká teorie, biografie
- 56. Osvícenství a dějiny umění: umělecká kritika, znalectví, J. J. Winckelmann ad.
- 57. 19. století a dějiny umění jako „institucionalizovaná“ věda
- 58. Vídeňská škola dějin umění
- 59. Dějiny umění ve 20. století I: Ikonologie a (vs.) formální analýza
- 60. Dějiny umění ve 20. století II: Sociální dějiny umění, tzv. nové (kritické) dějiny umění a konec (?) dějin umění
- 61. Dějepis umění v českých zemích do roku 1945: osobnosti a přístupy
- 62. Dějepis umění v českých zemích od roku 1945

INFORMACE KE STÁTNÍ BAKALÁŘSKÉ ZKOUŠCE:

Státní bakalářská zkouška se skládá ze tří tematických okruhů:

- A. Dějiny evropského a světového umění
- B. Dějiny umění v Čechách a na Moravě
- C. Historiografie dějin umění

Losování a příprava: Studující si z každého okruhu vylosuje jednu otázku. Po vylosování má k dispozici 30 minut na přípravu (10 minut na každou otázku).

Průběh zkoušky: Studující před zkušební komisí postupně odpovídá na otázky z jednotlivých tematických okruhů. Pořadí volí dle svého uvážení. Na každou otázku odpovídá samostatně. Při odpovědi je vhodné zaměřit se postupně na:

- časové vymezení a historický kontext,
- myšlenkové pozadí a teoretická východiska,
- analýzu tvorby významných osobností, jejich přístupů a děl.

Poté následuje diskuse s komisí, která pokládá doplňující otázky k danému tématu. Na každý okruh je vyhrazen čas přibližně 10 minut.

DOPORUČENÁ LITERATURA K TEMATICKÝM OKRUHŮM BAKALÁŘSKÉ STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

A. Dějiny evropského a světového umění

René Huyghe (ed.), *Umění pravěku a starověku*, Praha 1967.

Jan Bouzek – Iva Ondřejová, *Řecké umění*, Praha 2004.

John Boardman, *The Art and Architecture of Ancient Greece*, London 1967.

John Boardman, *The Oxford History of Classical Art*, Oxford 1986.

Nancy Ramage – Andrew Ramage, *Roman Art*, Pearson Prentice Hall 2008.

Jean Lassus, *Umění světa. Raně křesťanské a byzantské umění*, Praha 1971.

John Lowden, *Early Christian & Byzantine Art*, Oxford 1997.

Robin McCormack, *Byzantine art*, Oxford 2000.

Lawrence Nees, *Early medieval art*, Oxford 2002.

Kim W. Woods (ed.), *Art & visual culture, 1100–1600. Medieval to renaissance*, London 2012.

René Huyghe (ed.), *Umění středověku*, Praha 1969.

- Nicola Coldstream, *Medieval Architecture*, Oxford 2002.
- Rudolph Conrad (ed.), *A Companion to Medieval Art*, Wiley 2008.
- Rolf Toman (ed.), *Gotika – Architektura, sochařství, malířství*, Praha 2000.
- Michael Camille, *Gothic Art. Visions and Revelations of the Medieval World*, London 1996.
- Andrew C. Martindale, *Gothic art*, London 1993.
- Peter Burke, *Italská renesance. Kultura a společnost v Itálii*, Praha 1996.
- Rolf Toman (ed.), *Umění italské renesance. Architektura, sochařství, malířství, kresba*, Praha 1994.
- Henk van Os et al., *Netherlandish Art 1400–1600*, Amsterdam 2000.
- Susie Nash, *Northern Renaissance Art*, Oxford 2009.
- Alina Payne (ed.), *The companions to the history of architecture. Volume I, Renaissance and baroque architecture*, Chichester 2017.
- Rolf Toman (ed.), *Baroko. Architektura, plastika, malířství*, Praha 2007.
- Rolf Toman (ed.), *Baroko. Theatrum mundi – svět jako umělecké dílo*, Praha 2013.
- Rudolf Wittkower, *Art and Architecture in Italy 1600 to 1750*, New Haven – London 1982.
- Thomas DaCosta Kaufmann, *Court, cloister, and city. The art and culture of Central Europe, 1450–1800*, Chicago 1995.
- Seymour Slive, *Dutch Painting 1600–1800*, Yale 1995.
- Rolf Toman (ed.), *Neoclassicism and Romanticism: Architecture, Sculpture, Paintings, Drawings: 1750–1848*, Cologne 2000.
- Meyer Schapiro, *Modern Art, 19th and 20th Centuries*, New York 1978.
- Petra ten-Doesschate Chu, *Nineteenth-Century European Art*, New Jersey 2003.
- Jean-Louis Cohen, *The Future of Architecture since 1889*, New York 2012.
- Petra ten-Doesschate Chu, *Nineteenth-Century European Art*, New Jersey 2003.
- Kenneth Frampton, *Moderní architektura. Kritické dějiny*, Praha 2004.
- Felix Haas, *Architektura 20. století*, Praha 1980.
- Amy Dempsey, *Umělecké školy, směry, styly a hnutí: encyklopedický průvodce moderním uměním*, Praha 2002.
- Miroslav Lamač, *Myšlenky moderních malířů*, Praha 1989.
- Hal Foster et al., *Umění po roce 1900*, Praha 2015.
- Ingo F. Walther (ed.), *Umění 20. století, I. díl, Malířství*, Praha 2004.
- Ingo F. Walther (ed.), *Umění 20. století, II. díl, Skulptury a objekty*, Praha 2011.
- Alexander Dumbadze – Suzanne Hudson, *Contemporary Art – 1989 to the Present*, Chichester 2018.

B. Dějiny umění v Čechách a na Moravě

Taťána Petrasová – Rostislav Švácha (edd.), *Dějiny umění v českých zemích 800–2000*, Praha 2017.

Rudolf Chadraba – Josef Krása (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění. Od počátku do konce středověku I/1–2*, Praha 1984.

Anežka Merhautová – Dušan Třeštík, *Románské umění v Čechách a na Moravě*, Praha 1984.

Jana Hrbáčová (ed.), *Jindřich Zdík (1126–1150). Olomoucký biskup uprostřed Evropy*, Olomouc 2009.

Petr Sommer – Dušan Třeštík – Josef Žemlička (edd.), *Přemyslovci, budování českého státu*, Praha 2009.

Jiří Kuthan et al., *Dílo knížat a králů z rodu Přemyslovců*, Praha 2018.

Jiří Kuthan, *Česká architektura v době posledních Přemyslovců*, Praha 1994.

Jiří Fajt (ed.), *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků*, Praha 2006.

Jiří Kuthan, *Parléřovský mýtus. Rod Parléřů: dílo a jeho ohlas*, Praha 2021.

Dobroslav Líbal, *Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek*, Praha 2001.

Jiří Dvorský – Eliška Fučíková (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění. Od počátků renesance do závěru baroka II/1–2*, Praha 1989.

Ivo Hlobil – Eduard Petrů, *Humanismus a raná renesance na Moravě*, Praha 1992.

Jan Bažant, *Pražský Belvédér a severská renesance*, Praha 2006.

Eliška Fučíková (ed.), *Rudolf II. a Praha. Císařský dvůr a rezidenční město jako kulturní a duchovní centrum střední Evropy*, Praha 1997.

Pavel Preiss, *Italští umělci v Praze*, Praha 1986.

Petr Macek – Richard Biegel – Jakub Bachtík (edd.), *Barokní architektura v Čechách*, Praha 2015.

Petr Fidler, *Architektúra seicenta. Staviteľia, architekti a stavby viedenského dvorského okruhu v Rakúsku, Čechách, na Morave a na Slovensku v 17. storočí*, Bratislava 2015.

Ivo Krsek – Zdeněk Kudělka – Miloš Stehlík – Josef Válka, *Umění baroka na Moravě a ve Slezsku*, Praha 1996.

Vít Vlnas (ed.), *Sláva barokní Čechie: stati o umění, kultuře a společnosti 17. a 18. století*, Praha 2001.

Oldřich J. Blažíček, *Sochařství baroku v Čechách*, Praha 1958.

Jiří Kroupa (ed.), *V zrcadle stínů. Morava v době baroka 1670–1790*, Brno – Rennes 2003.

Ondřej Jakubec – Marek Perůtka (edd.), *Olomoucké baroko. Výtvarná kultura let 1620–1780. 2/ Katalog*, Olomouc 2010.

Ondřej Jakubec – Marek Perůtka (edd.), *Olomoucké baroko. Výtvarná kultura let 1620–1780. 3/ Historie a kultura*, Olomouc 2011.

Pavel Preiss, *Kořeny a letorosty: výtvarné kultury baroka v Čechách*, Praha 2008.

- Taťána Petrasová – Helena Lorenzová (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění III/1–2, 1780–1890*, Praha 2001.
- Pavel Zatloukal, *Příběhy z dlouhého století: Architektura let 1750–1918 na Moravě a ve Slezsku*, Olomouc 2002.
- Emanuel Poche et al., *Praha národního probuzení*, Praha 1980.
- Vojtěch Lahoda et al. (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění IV/1–2, 1890–1938*, Praha 1998.
- Petr Wittlich, *Česká secese*, Praha 2000.
- Petr Wittlich, *České sochařství ve 20. století: 1890–1945*, Praha 1978.
- Anna Pravdová – Lada Hubatová-Vacková (edd.), *První republika 1918–1938*, Praha 2018.
- Hana Rousová (ed.), *Konec avantgardy? Od mnichovské dohody ke komunistickému převratu*, Řevnice 2011.
- Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění V, 1939–1958*, Praha 2005.
- Jiří Ševčík – Pavlína Morganová – Dagmar Svatošová (edd.), *České umění 1938–1989. Programy, kritické texty, dokumenty*, Praha 2001.
- Rostislav Švácha – Marie Platovská (edd.), *Dějiny českého výtvarného umění VI/1–2, 1958–2000*, Praha 2007.
- Josef Alan et al., *Alternativní kultura, Příběh české společnosti 1945–1989*, Praha 2001.
- Pavlína Morganová – Terezie Nekvindová – Dagmar Svatošová et al., *České umění 1980–2010. Texty a dokumenty*, Praha 2012.

C. Historiografie dějin umění

- Anne D'Alleva, *Methods & theories of art history*, London 2012.
- Eric Fernie (ed.), *Art history and its methods. A critical anthology*, London – New York 1995.
- Jiří Kroupa, *Školy dějin umění. Metodologie dějin umění 1*, Brno 2007.
- Jiří Kroupa, *Metody dějin umění. Metodologie dějin umění 2*, Brno 2010.
- Vernon Hyde Minor, *Art History's History*, Englewood Cliffs 1994.
- Donald Preziosi, *The art of art history. A critical anthology*, Oxford – New York 2009.
- Christopher S. Wood, *A history of art history*, Princeton – Oxford 2019.
- Petr Wittlich, *Literatura k dějinám umění. Vývojový přehled*, Praha 2008.